

Dariusz Krasnodębski

Klukowicze, st. 1, gm. Nurzec Stacja,
woj. białostockie, AZP 52-88/-

Informator Archeologiczny : badania 31, 192-193

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wiono mury świątyni) a 1 połową XII w. (warstwa rumowiskowa przykrywająca relikty architektoniczne).

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i PSOZ w Toruniu.

Wyniki badań opublikowane będą w monografii stanowiska.

Badania będą kontynuowane.

Kanie, st. II, gm. Brwinów, woj., warszawskie - patrz: młodszy okres przedrzymski - okres wpływów rzymskich

KIERSNÓWEK, st. 17, gm. Brańsk, woj. białostockie, AZP 45-84/67

- ślady osadnictwa z epoki brązu
- osada (?) wczesnośredniowieczna
- miejsce wydobywania żwiru z okresie nowożytnym

Ratownicze badania wykopaliskowe i odwierty archeologiczne, przeprowadzone w dniach od 12 do 27 sierpnia przez mgr Urszulę Stankiewicz (Pracownia Dokumentacji i Konserwacji Zabytków w Białymstoku). Finansowane przez PSOZ. Przebadano powierzchnię 84 m².

Wydzielono 4 warstwy, które zawierały III poziomy użytkowe. Warstwa I to współczesny poziom użytkowy o miąższości 20-28 cm. Tworzył ją piasek barwy szarej i szarobrunatnej, o dużej zawartości drobnych kamieni naturalnych. Zawierała: rozdrobniony materiał ceramiczny, datowany na okres od wczesnego średniowiecza po czasy współczesne, 3 okruchy ceramiki pradziejowej, 3 fragmenty przedmiotów żelaznych współczesnych, przęślik z łupku owruckiego, 2 odłupki krzemienne, 1 fragment szkła współczesnego. Warstwa II, o miąższości 20-30 cm, zalegała bezpośrednio poniżej warstwy I i jej proces kształtowania wydaje się podobny.

Zarejestrowano w niej: 21 okruchów ceramiki datowanej na epokę brązu, 6 określonych jako ceramika pradziejowa, 340 wczesnośredniowiecznych, 159 średniowiecznych, 22 fragmenty ceramiki nowożytnej, 7 wiórków i 3 odłupki krzemienne. Warstwa III na badanym obszarze zachowana była punktowo. Zalegała poniżej warstwy II, bezpośrednio na piaszczystym lub żwirowym podłożu calcowym (warstwie nr IV). Jej zróżnicowana miąższość zawierała się w przedziale 4-8 i 14-22 cm. W kontekście stratygraficznym jest to najstarszy stwierdzony poziom kulturowy. W wypełniku tej warstwy znaleziono: fragment ceramiki datowanej na epokę brązu, 5 okruchów ceramiki określonych jako pradziejowe, 24 fragmenty ceramiki wczesnośredniowiecznej, fragment ceramiki średniowiecznej, fragment ceramiki współczesnej.

Odkryto 15 fragmentarycznie zachowanych obiektów. Jeden - zachowany szczątkowo - datowany na podstawie ceramiki na epokę brązu. Pięć obiektów określono jako wczesnośredniowieczne, 2 jako współczesne, 7 jam zachowanych fragmentarycznie, pozbawionych materiału zabytkowego, datowano na średniowiecze-okres nowożytny.

Ogółem w trakcie badań pozyskano 1111 fragmentów i okruchów ceramiki naczyniowej, przęślik kamienny, 14 wiórków i odłupków krzemiennych, 3 współczesne fragmenty przedmiotów żelaznych, 2 okruchy cegły, fragment współczesnego szkła, 3,7 kg polepy.

Stopień zniszczenia stanowiska oraz brak materiałów zabytkowych w szczątkowo zachowanych obiektach nie dają podstaw do jednoznacznego określenia funkcji zróżnicowanych chronologicznie śladów osadnictwa.

Materiały i dokumentacja złożone zostały w PSOZ w Białymstoku.

KLUKOWICZE, st. 1, gm. Nurzec Stacja, woj. białostockie, AZP 52-88/-

- grodzisko wczesnośredniowieczne (VII - pocz.XI w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzono w sierpniu przez mgr. Dariusza Krasnodębskiego (Instytut Archeologii i Etnologii PAN). Finansowane przez Komitet Badań Naukowych i PSOZ. Drugi sezon badań. Przebadano powierzchnię 200 m².

W trakcie badań wyróżniono łącznie 179 jednostek stratygraficznych, zinwentaryzowano 1056 fragmentów ceramiki, 58 kości, 37 żużli żelaznych, 3 krzemienie, nożyk żelazny, 2 ośki kamienne, fragment ozdoby wykonanej z brązu i żelaza (fibuli?), 520 fragmentów polepy. Maksymalna miąższość warstw kulturowych dochodziła do 130 cm. W południowej części grodziska zalegała ciemnoszaroczarna warstwa o miąższości dochodzącej do około 40 cm, w której wystąpił pas częściowo przepalonych kamieni, ułożonych na czymś w rodzaju niewielkiego wału ziemnego, opadającego w kierunku północnym i południowym, o szerokości dochodzącej do około 1 m. W warstwie tej wystąpiły liczne fragmenty ceramiki, fragmenty polepy, kawałki prąznicy glinianej oraz kości zwierzęce. Cechą charakterystyczną dla tej jednostki stratygraficznej jest także występowanie dużej ilości żużli żelaznych. Pod pasem kamieni znajdowała się, rozciągająca się na teren całego przebadanego obszaru, czarna warstwa o miąższości około 10-20 cm. Z warstwy tej wkopywana była część dołów postłupowych, większość dołów zauważona została jednak dopiero na poziomie calca. Materiał ceramiczny występujący w opisanych wyżej warstwach datować można wstępnie na okres wczesnego średniowiecza. We wczesnym średniowieczu wyróżnić możemy dwie fazy chronologiczne, datowane od około VIII w. do początku XI w. W materiale z tej warstwy wystąpił także pewien procent ceramiki „sztychowanej” przyjąć jednak trzeba, że pochodziła ona już z warstwy niższej i znalazła się w materiale przez nieuwagę osób prowadzących eksplorację.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii PAN.

Badania będą kontynuowane.

KOTÓWEK, st. 1, gm. Jedwabne, woj. łomżyńskie, AZP 35-78/15

- cmentarzisko wczesnośredniowieczne (IX-XI w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe w związku z niszczeniem stanowiska przez piasnicę, przeprowadzone w dniach od 11 do 20 października przez mgr. mgr. Macieja Trzcńskiego i Justyna Skowrona (Przedsiębiorstwo Archeologiczno-Konserwatorskie „KAIROS-PLUS”). Finansowane przez PSOZ.

Badania miały charakter ratowniczy. Ze względu na sukcesywne wybieranie piasku przez miejscową ludność, stanowisko zagrożone było całkowitym zniszczeniem.

Cmentarzisko położone jest na terenie piasnicy, leżącej w odległości około 750 m na NW od wsi Kotowo Plac na gruntach rolnych należących do wsi Kotówek. Pierwotnie był to wzgórek. Aktualny teren stanowiska nie odzwierciedla jego wyglądu pierwotnego. Kulminacja wzgórzka została całkowicie zniszczona – jej centrum wybrano do głębokości 2 – 3 m.

Badania wykopaliskowe skoncentrowano na terenie bezpośrednio przylegającym do terenu piasnicy, a będącym w stanie nienaruszonym przez wkopy. Wstępnie przeprowadzono również badania powierzchniowe na stanowisku, lecz nie przyniosły one pozytywnych rezultatów.

Pierwsze wkopy, nr I i II usytuowano od strony zachodniej piasnicy. Stratygrafia terenu wykopów, nieskomplikowana, 30 - 40 cm warstwy orno-próchnicznej, o dość znacznej domieszce żwiru, a poniżej pomarańczowy żwirek z domieszką piasku. Na odcinku nr II stwierdzono zaciemnienie, które można interpretować jako jamę. Po wyeksplorowaniu stwierdzono, iż nie zawierała ona żadnego materiału archeologicznego. Pozostała powierzchnia odcinków I i II była jałowa, nie stwierdzono na niej śladów pochówków.

Kolejne wykopy, o nr III i IV, usytuowane od strony wschodniej i północnej. Stratygrafia wykopów analogiczna do wykopów o nr I i II. 30 – 40 cm warstwy orno-próchnicznej, a poniżej żwiry i piaski. Na powierzchni, poniżej warstwy orno-próchnicznej obu wykopów, zlokalizowano liczne wkopy nowożytnie – ślady po wybieraniu piasku, które następnie zostały zniwelowane. Wyeksplorowano wszystkie, były one jałowe. Na wykopie III i IV, na poziomie styku warstwy ornej z próchniczą znaleziono fragment ceramiki nowożytnej, XVIII – XIX w., oraz (wykop III) natrafiono na kilka fragmentów przepalonych kości (ludzkich?) oraz dwa mało charakterystyczne ułamki ceramiki wczesnośredniowiecznej.

Materiały znajdują się w zbiorach Muzeum Północno-Mazowieckiego w Łomży.

Badania nie będą kontynuowane.